

۲۰۲۰

پایه یازدهم
رشته ریاضی و تجربی

عربی ۲

هاله کریمی، محمدعلی تابان فر

ناظر محتوایی: مهدی ترابی

۲۰شو

عربی ۲

عنوان: بیست‌شو عربی ۲ (ویژه دانش‌آموزان پایه یازدهم رشته ریاضی و تجربی) | مؤلف: هاله کریمی، محمدعلی تابان‌فر | موضوع: آموزش متوسطه ۲ | مشخصات ظاهری: ۲۵۲ص، مصور ۲۹×۲۲ س.م، جدول | شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۴۸۱-۲۸-۹ | وضعیت فهرست‌نویسی: فنیای مختصر | مشخصات نشر: تهران، مؤسسه هونام پرتوآندیشان ماز، ۱۴۰۲ | شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۹۶۳۶۱۱

عنوان

(ویژه دانش‌آموزان پایه یازدهم رشته ریاضی و تجربی)

ناشر

هاله کریمی، محمدعلی تابان‌فر

مؤلفان

رضا کلاهدوز

مدیر تألیف

مهدی ترابی

نظارت بر تولید محتوا

مهدی کثیری، روح‌الله اصغری، هادی پولادی، معصومه ابوالحسنی

ویراستاران علمی

سیده فاطمه موسوی حصار، حدیثه توکلی، مرّده فتاحی

ویراستاران فنی

نیلوفر رئیسی نیا، مهران قندی

مسئولین پروژه

تایماز کاویانی

طراح جلد و فرم اول

سمیه نجار

سرپرست صفحه‌آرایی

سمیه نجار

طراح لی‌اوت

نادیا بنیادی، محمدحسین طاهر

گروه صفحه‌آرایی

اول - ۱۴۰۳

نوبت چاپ

۴۰۰۰ نسخه

تیراژ

۹۷۸-۶۲۲-۸۴۸۱-۲۸-۹

شابک

۳۴۶۰۰۰ تومان

قیمت

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به «گروه آموزشی ماز» است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از اثر را بدون مجوز کتبی از انتشارات ندارد و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

www.biomaze.ir

www.digimaze.org

مقدمه ناشر

داستان برمی‌گردد به سال‌ها پیش! همه‌چیز از اونجا شروع شد که توی دوران کنکور خودم، به هر کی ساعت مطالعه‌ام توی روز رو می‌گفتم، کسی حرفمو باور نمی‌کرد.

توی اون دوران، من واقعاً روزانه ۵ تا ۶ ساعت درس می‌خوندم؛ اما به‌خاطر ترازهای بالایی که توی آزمون‌ها داشتم، کسی باورش نمی‌شد و همه فکر می‌کردن روزی ۱۲ ساعت درس می‌خونم. اون موقع‌ها، خودمو آدم باهوشی تصور نمی‌کردم؛ پس همیشه تصورم این بود که فرق من با بقیه، توی یه چیز دیگه‌ست و اونم نحوه درست درس خوندنه. خیلی از بچه‌ها زیاد درس می‌خونن، اما درست درس نمی‌خونن!

زمان گذشت و گذشت تا با آدمایی مثل خودم آشنا شدم. اونا هم تونسته بودن با ساعت مطالعه معقول، نتایج خیلی خوبی بگیرن! حوالی سال ۹۴ بود، هنوز از کنکورمون اون‌قدر زیاد نگذشته بود که ماجراهای اون روزا یادمون بره. با توجه به همون روش مطالعه درست، یه کتاب تألیف کردیم؛ ولی نه پول داشتیم و نه مجوز نشر! این شد که توی خیابان انقلاب تهران از یه انتشارات به انتشارات دیگه می‌رفتیم و ازشون می‌خواستیم کتابمون رو چاپ کنن. اون روزا خیلی سختی کشیدیم؛ اما در آخر، انتشارات گاج، نمونه کتاب ما رو دید، از محتوایش استقبال کرد و نهایتاً کتاب ما توی گاج چاپ شد. قابل باور نبود؛ اما اون کتاب توی همون سال اول چاپ، تبدیل به پرفروش‌ترین کتاب کمک آموزشی ایران شد.

حوالی سال ۹۷ بود که مثل بازیکن‌های فوتبال، با یه قرارداد بهتر جابه‌جا شدیم و همکاریمون با انتشارات خیلی‌سبز آغاز شد. اونجا هم تمام کتاب‌هایی که تألیف کردیم، توی زمان خودش، پرچم‌دار بازار آموزش ایران شدن.

تو تمام این سال‌ها روی محصولات آموزشی آنلاین خودمون توی سایت ماز تمرکز کردیم و امروز، دیگه محصولات آموزشی ماز رو همه توی ایران استفاده می‌کنن و با ماز آشنا هستن. توی مسیر آموزش آنلاین، به چیزی که می‌خواستیم رسیدیم و حالا نوبت اینه که تو فضای نشر، اونم توی نشر خودمون به چیزی که می‌خوایم برسیم.

مطمئنم که اهمیت و تأثیر مطالعه کتاب‌های ماز هم دیر یا زود بر همگان معلوم می‌شه و فرق تویی که زودتر از بقیه این کتاب رو می‌خونی، این خواهد بود که می‌تونی توی ماراتون کنکور، به‌خوبی از رقیب‌های خودت جلو بزنی. قدر این کتاب رو بدون و ارزش نهایت استفاده رو ببر که حاصل سال‌ها تجربه و کار در بالاترین سطح فضای آموزش کشور هست.

دکتر سید آرمان موسوی‌زاده
مدیرعامل گروه آموزشی ماز

@biomaze

biomaze

biomaze.ir

مقدمه مؤلف

این کتاب را تقدیم می‌کنم به خاله عزیزم، دکتر صدیقه ابریشم‌کار که در محضرشان عاشقانه عربی آموختم. (هاله کریمی)

این کتاب را تقدیم می‌کنم به مادر عزیزم که صبوری را از او آموختم. (محمدعلی تابان‌فر)

سلام به تمامی برویچه‌های گل ایران

با بیست‌شو، واقعاً بیست‌شو! چرا این رو می‌گیم؟! صرفاً به ادعا و بازی با کلمات نیست! بیا ببین چی کار کردیم برات؛ بعد ببین می‌شه بیست نشد؟! بخش‌های این کتاب به ترتیب عبارت‌اند از: درس‌های کتاب به ترتیب از یک تا هفت (که هر درسی قسمت‌های جزئی‌تری داره که در ادامه گفتیم)، بانک سؤالات تشریحی به همراه پاسخ‌نامه، نمونه‌سؤال نوبت اول و دوم، دوپینگ، پانوراما و الفبای ترجمه. در نظر داشته باشید که **درس صفر** مربوط می‌شه به تمام چیزهایی که از پایه هفتم تا دهم توی نهایی یازدهم ازتون سؤال می‌ادا! سعی کردیم چیزی اضافه نیاریم که بی‌خودی وقت گرفته نشه! تمرین هم گذاشتیم که بتونی خودت رو محک بزنی! **پس اگر توی عربی صفری، از درس صفر شروع کن!** البته که این بخش روی دیجی‌ماز هست و به راحتی می‌تونی از طریق اپلیکیشن دیجی‌ماز به اون دسترسی پیدا کنی.

در هر درس از کتاب یازدهم، قسمت‌های زیر رو داریم:

واژه‌نامه: علاوه بر اینکه واژه‌نامه کتاب درسی رو آوردیم، تمامی واژگان دشواری که توی متن درس، تمرین، پاورقی و ... بوده رو هم جمع‌آوری کردیم! حالا نکته‌اش کجاست؟ با خوندن این قسمت عملاً تمام واژگان جدید هر درس برات مرور می‌شه! **ترجمه درس:** متن درس به دو صورت **تحت‌اللفظی** (کلمه به کلمه) و **روان** ترجمه شده! نکات خاص ترجمه‌ای و قواعدی رو هم جابجا لازم بوده ذیل عبارت توضیح دادیم و کلمات دارای وزن خاص و محل اعرابی کلمات رو هم جابجا لازم بوده، براتون آوردیم. **واژگان مترادف، متضاد، جمع و مفرد:** تمامی مترادف و متضادها و جمع و مفردهای موجود در اون درس در جدول‌هایی برای شما تجمیع شده! **قواعد:** برای قسمت قواعد، اول به گپ‌نامه گذاشتیم و توش گفتیم که توی این درس چه خبره و چه چیزایی میاد و توی نهایی چقدر بارم داره. بعد به نمودار نیم‌نگاه داریم که با سرفصل‌های اون قاعده آشنا بشی. در ادامه، قواعد رو بخش به بخش توضیح دادیم و برای هر قسمت هم به تمرین جدا آوردیم! **خودآزمایی، مکالمه و تمرین درس:** در این قسمت‌ها، تمامی تمرین، مکالمات و خودآزمایی‌های کتاب درسی، حل و ترجمه شده و هم جابجا لازم بوده، کلمات دارای وزن خاص و محل اعرابی کلمات هم مشخص کردیم! **سؤالات امتحانی:** سعی شده تمام تیپ‌های سؤالاتی رو که توی امتحان نهایی از هر درس میاد، پوشش بدیم. توی پاسخ‌نامه هم تلاش کردیم نکات مربوط به حل هر سؤال گفته بشه که دیگه حساسی جامع باشه! البته که امتحانات پایانی نوبت اول و دوم رو هم در انتهای کتاب قرار دادیم تا این‌طوری بتونین خودتون رو محک بزنین و ببینین چقدر مسیر پیش رو دارید تا به نمره ۲۰ برسید! دقت داشته باشید که ترتیب مباحثی رو که داخل هر درس اومده، توی نمودار ابتدای هر درس برات آوردیم! نقشه راه کاملاً در دستانتون شماس!

و اما بخش‌های ویژه‌ای که حالا حالاها منلشو پیدا نمی‌کنی!

پادکست: پادکست این کتاب، توجه ویژه‌ای به واژگان درس به درس داره! یعنی واژگان درس، واژگان دشواری که از کل اون درس استخراج شده، مترادف و متضادها و جمع و مفردها، همگی توی یه پادکست برای هر درس موجوده! اهمیت واژگان که دیگه نیاز به توضیح نداره و می‌دونی که یه پادکست یا جمع‌بندی شنیداری چقدر می‌تونه کمکت کنه توی مواقعی که نمی‌تونی کتاب دستت بگیر و بخونی (مثلاً توی مترو، اتوبوس، موقع خواب یا هر وقت دیگه) درسات رو مرور کنی ... علاوه بر این، خلاصه قواعد هر درس رو هم به صورت یک پادکست مجزا و ویژه برات آماده کردیم! **دوپینگ:** توی این قسمت به چکیده خیلی جمع‌وجور از قواعد هر درس آوردیم! می‌تونی برای جمع‌بندی ازش استفاده کنی و چکیده هر درس هم به صورت یک کلاس درس مختصر توی پادکست اومده! **پانوراما:** چندتا مطلب جامع که نیاز بوده به دید کلی و گسترده ازش داشته باشی، توی پانوراما آورده شده! **الفبای ترجمه:** این فصل، ویژه‌ترین فصل کتابه! تمام اون چیزی که برای ترجمه کردن توی امتحان نهایی لازم داری، توی این فصل اومده! در انتها لازم می‌دونیم از همه عزیزانی که به نحوی به آماده شدن این کتاب کمک کردن، تشکر کنیم؛ جناب آقای دکتر سید آرمان موسوی‌زاده که با سخت‌کوشی و تلاش کم‌نظیری ماز رو به اینجا رسوندن، جناب آقای دکتر رسول خنجری که با نظرات، پیگیری‌ها و کمک‌های سازنده‌شون باعث غنای بیشتر مطالب شدن، سرکار خانم رئیسی نیا که با صبوری، دقت‌نظر و دلسوزی، پایه‌ای ما اومدن تا این محتوا به اینی که هست، تبدیل بشه، و همچنین تشکر می‌کنیم از جناب آقایان روح‌الله اصغری، مهدی کشیری و مهدی ترابی، سرکار خانم‌ها ابوالحسنی، نجار، موسوی‌حصاری، فتاحی و توکلی که بزرگوارانه نقطه به نقطه این کتاب رو بررسی کردن و ما رو در رسیدن به هدفمون یاری دادن. موفقیت شما توی این مرحله از زندگی، آرزوی قلبی همه ماست!

إِذَا غَامَرْتَ فِي هَدَفٍ مَرُومٍ فَلَا تَقْنَعْ بِمَا دُونَ النُّجُومِ

هرگاه به دنبال خواسته و هدفی بودی، به کمتر از ستاره‌ها قانع نشو! (برو سراغ بهترین و بالاترین درجه!)

هاله کریمی، محمدعلی تابان‌فر

معرفی دیجی‌ماز

آرشیو آزمون‌های چند سال اخیر ماز

کتاب‌های بانک تست ماز

موسیقی‌هایی برای مطالعه آرام‌بخش

پادکست‌های انگیزشی و مشاوره‌ای

کتاب‌های بانک کنکور ماز

بسته‌های جامع امتحان نهایی

پادکست‌های درسی، مشاوره‌ای و خلاصه‌های صوتی شب امتحان

جزوه‌های طلایه ماز

دیجی‌ماز برای این‌که با لذت درس بخونی!

هر چیزی رو که برای درس خوندن بهش نیاز داری، توی اپلیکیشن «**دیجی‌ماز**» قرار دادیم. تو می‌تونی با نصب **دیجی‌ماز** روی گوشی یا کامپیوترت، همیشه و همه‌جا بهتر از زمانت استفاده کنی.

Google برای نصب **دیجی‌ماز** کافیه همین الان توی گوگل **دیجی‌ماز** رو سرچ کنی!

راستی میدونی توی صفحه دیجی‌ماز این کتاب براتون چیا قرار دادیم؟

- پادکست خلاصه‌صوتی کتاب
 - آزمون پیش‌بینی ماز از امتحان نهایی خرداد ۱۴۰۴
 - جزوه پیش‌بینی درس به درس امتحان نهایی
 - درس صفر (مروری بر مهم‌ترین مباحث پایه دهم)
- و این یعنی کتاب‌های ماز زنده است و هر لحظه مطالب کاربردی بیشتری رو توی دیجی‌ماز براتون قرار خواهیم داد.

فهرست

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

مِنْ آيَاتِ الْأَخْلَاقِ

- الْمُعْجَمُ | ٨
- تَرْجُمَةُ دَرَسٍ | ٩
- اَعْلَمُوا | ١٦
- اَلْتَّمَارِينَ | ٢٤
- بَانِك سَوَالَات تَشْرِيحِي | ٢٨

الدَّرْسُ الثَّانِي

فِي مَحْضَرِ الْمُعَلِّمِ

- الْمُعْجَمُ | ٣٣
- تَرْجُمَةُ دَرَسٍ | ٣٤
- اَعْلَمُوا | ٤٢
- اَلْتَّمَارِينَ | ٤٨
- بَانِك سَوَالَات تَشْرِيحِي | ٥٢

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

عَجَائِبُ الْأَشْجَارِ

- الْمُعْجَمُ | ٥٧
- تَرْجُمَةُ دَرَسٍ | ٥٨
- اَعْلَمُوا | ٦٥
- اَلْتَّمَارِينَ | ٧٠
- بَانِك سَوَالَات تَشْرِيحِي | ٧٤

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

آدَابُ الْكَلَامِ

- الْمُعْجَمُ | ٨٠
- تَرْجُمَةُ دَرَسٍ | ٨١
- اَعْلَمُوا | ٨٨
- اَلْتَّمَارِينَ | ٩٣
- بَانِك سَوَالَات تَشْرِيحِي | ٩٧

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

الْكِذْبُ مِفْتَاحُ لِكُلِّ شَرٍّ

- الْمُعْجَمُ | ١٠٢
- تَرْجُمَةُ دَرَسٍ | ١٠٣
- اَعْلَمُوا | ١١٢
- اَلْتَّمَارِينَ | ١١٨
- بَانِك سَوَالَات تَشْرِيحِي | ١٢١

الدَّرْسُ السَّادِسُ

آتَه مَارِي شِيمِل

- الْمُعْجَمُ | ١٢٧
- تَرْجُمَةُ دَرَسٍ | ١٢٨
- اَعْلَمُوا | ١٣٣
- اَلْتَّمَارِينَ | ١٤١
- بَانِك سَوَالَات تَشْرِيحِي | ١٤٥

الدَّرْسُ السَّابِعُ

تَأْثِيرُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ عَلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

- الْمُعْجَمُ | ١٥١
- تَرْجُمَةُ دَرَسٍ | ١٥٢
- اَعْلَمُوا | ١٥٩
- اَلْتَّمَارِينَ | ١٦٥
- بَانِك سَوَالَات تَشْرِيحِي | ١٦٨

آزمون‌های پایانی نوبت اول و دوم

١٧٢

پاسخ‌نامه تشریحی

١٨٨

دوپینگ فوری

٢١٩

ضمیمه‌ها

٢٢٦

یک بار برای همیشه: توی متن درس، مکالمه و تمرینات با کلماتی مواجه می‌شینی که زیرشون خط کشیدیم؛ این خط‌کشی‌ها به دو دلیل بوده: یا خواستیم نقش (محل اعرابی) اون کلمه رو مشخص کنیم که پایین ترش نوشتیم، یا از کلمات دارای وزن خاص (اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم تفضیل و اسم مکان) بوده و خواستیم به اون دقت کنیم. یه جاهایی هم ترکیب این دو تا بوده که خودتون می‌بینین! در ضمن؛ بین نقش «فاعل» و «مفعول» و وزن «اسم فاعل» و «اسم مفعول» هیچ ارتباطی نیست و این‌ها دو مسئله متفاوت هستن! «فاعل» و «مفعول» بودن، نقش یا محل اعرابی محسوب می‌شه ولی «اسم فاعل» و «اسم مفعول» ویژگی ساختاری اسم هست؛ حواسه باشه این دو تا رو اشتباه نگیری! در مورد پارم‌بندی باید بدونین: پارم‌هایی که در ابتدای هر درس نوشتیم مربوط به قواعد هر درس می‌شه اما در مورد ترجمه دروس اینجوری نیست که بگیم از درس یک یا از درس دو چقدر میاد. پارم ترجمه به صورت موضوعیه که مثلاً از ترجمه واژگان ۱ نمره میاد؛ حالا این واژگان می‌تونن از هر درسی باشن. به طور کلی روی این اعداد به صورت حدودی حساب کنین!

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ: درس یکم

﴿... يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ ...﴾

(الْحُجُرَات: ۱۲)

«ای کسانی که ایمان آورده اید، از بسیاری از گمان‌ها بپرهیزید.»

مشاوره تخصصی: پارم نوبت اول ۱/۷۵ و پارم نوبت دوم ۷۵/ه هست.

متن و واژگان درس در مورد رعایت مسائل اخلاقی و عدم غیبی و ریشخند کردنه. قواعد این درس، معرفی اسم تفضیل و اسم مکان به عنوان دو اسم دارای وزن مشخصه است. توی تمایز این درس به مرور اسم تفضیل، اسم مکان، اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه و نقش دستوری کلمات (محل اعرابی) و مرور فعل (زمان، نوع و حالت) می‌پردازه. یه مکالمه هم داره که درباره خرید از بازار و برخی اصطلاحات خاص این فضا هست. به طور کلی برای تشخیص وزن کلمات، باید به ظاهر و آهنگ کلمات، زیاد دقت کنیم و برای تشخیص نقش کلمات، توی گام اول به اسمیه یا فعلیه بودن جمله و بعد از اون به معنای جمله توجه کنیم. وزن‌ها و نقش‌ها تا آخر دوازدهم، همه‌جا هستن و باید دقیق و اصولی اونا رو یاد بگیرین.

مباحثی که در این درس خواهید خواند:

المُعْجَم: واژه‌نامه

• مهم‌ترین واژه‌هایی که از این درس باید به یاد داشته باشید!

إِتَّقَى	پروا کرد (مضارع: يَتَّقَى: پروا می‌کند)	تَجَسَّسَ	جاسوسی کرد (مضارع: يَتَجَسَّسُ: جاسوسی می‌کند)	عَسَى	شاید = رُبَمَا
إِتَّقُوا اللَّهَ	از خدا پروا کنید	تَسْمِيَةً	نام دادن، نامیدن (ماضی: سَمَى: نامید / مضارع: يُسَمِّي: می‌نامد)	فُسُوقٌ	آلوده شدن به گناه
إِسْتَهْزَأَ بِـ	ریشخند کردن (ماضی: اسْتَهْزَأَ: ریشخند کرد / مضارع: يَسْتَهْزِئُ: ریشخند می‌کند)	تَنَابَزَ بِالْأَلْقَابِ	به یکدیگر لقب‌های زشت دادن (ماضی: تَنَابَزَ: به یکدیگر لقب‌های زشت دادند / مضارع: يَتَنَابَزُ: به یکدیگر لقب‌های زشت می‌دهند)	فَضَحَ	رسوا کردن
إِغْتَابَ	غیبت کرد (مضارع: يَغْتَابُ: غیبت می‌کند)	تَوَابَ	بسیار توبه‌پذیر، بسیار توبه‌کننده	قَدْ	گاهی، شاید (بر سر مضارع) «قَدْ يَكُونُ: گاهی می‌باشد» بر سر فعل ماضی برای نزدیک ساختن زمان فعل به حال و معادل ماضی نقلی است. «قَدْ كَانَ: بوده است»
لَا يَغْتَبُ	نباید غیبت کند	تَوَاصَلَ	ارتباط (ماضی: تَوَاصَلَ: ارتباط داشت، مضارع: يَتَوَاصَلُ: ارتباط دارد)	كَبَائِرُ	گناهان بزرگ «مفرد: كَبِيرَةٌ»
أَنْ يَكُنَّ	که باشند (كان، يَكُونُ)	حَرَّمَ	حرام کرد (مضارع: يَحْرُمُ: حرام می‌کند)	كَرِهَ	ناپسند داشت (مضارع: يَكْرَهُ: ناپسند می‌دارد)
أَنْ يَكُونُوا	که باشند (كان، يَكُونُ)	خَفِيَ	پنهان ≠ ظاهر	لَحِمَ	گوشت «جمع: لُحُومٌ»
بَعْضٌ ... بَعْضٌ	یکدیگر	سَخَّرَ مِنْ	مسخره کرد (مضارع: يَسْخَرُ: مسخره می‌کند / مصدر: سَخَرْتُ: مسخره کردن)	لَقَّبَ	لقب داد (مضارع: يُلَقِّبُ: لقب می‌دهد)
بَنَسَ	بد است	لَا يَسْخَرُ	نباید مسخره کند	لَمَزَ	عیب گرفت (مضارع: يُلْمِزُ: عیب می‌گیرد)
تَابَ	توبه کرد (مضارع: يَتُوبُ: توبه می‌کند)	عَابَ	عیب‌جویی کرد، عیب‌دار کرد (مضارع: يَعِيبُ: عیب‌جویی می‌کند، عیب‌دار می‌کند)	مَيِّتٌ	مُرده = مَيِّت «جمع: أَمْوات، مَوْتَى» ≠ حَيٌّ
لَمْ يَتُبْ	توبه نکرد، توبه نکرده است	عُجِبَ	خودپسندی	إِثْمٌ	گناه = ذَنْبٌ

• توی جدول پایین، واژگان مهم دیگه‌ای رو که توی تمرین‌ها، پاورقی، مکالمه و ... اومده بود جمع‌آوری کردیم! با خونندن اینا خیالت از تمام کلمات جدید و نکته‌دار

درس راحت می‌شه!

نَصَحَ	نصیحت کرد (مضارع: يَنْصَحُ: نصیحت می‌کند)	سُوقٌ	بازار	أَشْهُرُ	ماه‌ها
أَوَّلُ	اول، یکم (مؤنث: أُولَى)	بَائِعٌ	فروشنده	مَوَاقِفُ	ایستگاه‌ها
إِذْنٌ	بنابراین	مَلَابِسٌ	لباس‌ها	مَدَحٌ	ستایش کرد
قَبِيحٌ	زشت	سِعْرٌ	قیمت	أَفْتَتَحُ	آغاز می‌کنم
إِثْهَامٌ	متهم کردن، تهمت زدن	قَمِيصٌ	پیراهن مردانه	مُسَدَّدٌ	راهنما
مُحَاوَلَةٌ	تلاش	رِجَالِيٌّ	مردانه	صَوَابٌ	درست، صحیح
سَيِّئٌ	زشت	أُرِيدُ	می‌خواهم	أَيَقْنَتُ	باور کردم، یقین کردم
جَبَلٌ	کوه	أَرْحَصُ	ارزان‌تر، ارزان‌ترین	مَوْضِعٌ	جایگاه
أَحَبُّ	محبوب‌تر، محبوب‌ترین	غَالِي، غَالِيَةٌ	گران	أَشَدُّ	سخت‌تر، سخت‌ترین
أَعْلَى	گران‌تر، گران‌ترین	لَوْنٌ	رنگ	مُعَاقِبٌ	کیفردهنده
أَعْلَى	بلندتر، بلندترین	أَبْيَضٌ	سفید	النَّكَالُ	کیفر
أَقَلُّ	کمتر، کمترین	أَسْوَدُ	سیاه	النَّقِمَةُ	انتقام
أَزْدَلُ	پست‌تر، پست‌ترین	أَرْزَقُ	آبی	أَعْظَمُ	بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین
أَفْضَلُ	برتر، برترین	أَحْمَرُ	قرمز	مُتَجَبِّرٌ	نیرومند

بزرگ‌منشی	الْكِبْرِيَاءُ	زرد	أَصْفَرُ	آرمود	إِخْتَبَرُ
اجازه دادی	أَذِنْتَ	بنفش	بَنْفَسَجِي	سؤال شد	سُئِلَ
ستایش	مِدْحَةٌ	جنس	نَوْعِيَّةٌ	مرد، انسان	الرَّجُلُ
لغزش	عَثْرَةٌ	شلوارها	سَرَاوِيلُ	آرامش	السَّكِينَةُ
اندوه	كُرْبَةٌ	زنانه	نِسَائِي	گوینده	قَائِلٌ
گره گشودی	فَرَجَتَ	مغازه	مَتَجَرَّ	میانه‌تر، میانه‌ترین	أَوْسَطُ
غم‌ها	هُمُومٌ	همکار، هم‌کلاسی، همراه	زَمِيلٌ	بشتاب	حَيٌّ
نادیده‌گرفتی	أَقَلَّتْ	لطفاً	رَجَاءٌ	زیر، بعدی	تَالِي، تَالِيَّةٌ
گشودی، باز کردی	فَكَكَّتْ	شد	صَارَ	هدیه کرد	أَهْدَى
برطرف کردی، نمایان کردی	كَشَفَتْ	تخفیف	تَخْفِيفٌ	برادران (مفرد: أَخ)	إِخْوَانٌ
برگزیده	صَفِيٌّ	کدام، چه	أَيُّ	هزار	أَلْفٌ
رساننده	مُبَلِّغٌ	بد شد	سَاءَ	ماه	شَهْرٌ
بهتر، بهترین	أَحْسَنُ	عذاب داد	عَذَّبَ	چیره شد، مسلط شد (مضارع: يَغْلِبُ: چیره می‌شود)	غَلَبَ
زیباتر، زیباترین	أَجْمَلُ	نیکو گردانیدی	حَسَّنْتَ	چهارپایان (مفرد: بَهِيمَةٌ)	بِهَائِمٌ
کامل‌تر، کامل‌ترین	أَكْمَلُ	نیست	لَيْسَ	دارای	ذُو
پاک‌تر، پاک‌ترین	أَزْكَى	سنگین‌تر، سنگین‌ترین	أَثْقَلُ	چهره، رو، صورت	وَجْهٌ
بالنده‌تر، بالنده‌ترین	أَنْمَى	ترازو (ترازوی اعمال)	الْمِيزَانُ	ورزشگاه	مَلْعَبٌ
خوب‌تر، خوب‌ترین	أَطْيَبُ	نزدیک شدن	إِقْتِرَابٌ	رستوران	مَطْعَمٌ
پاکیزه‌تر، پاکیزه‌ترین	أَطْهَرُ	عوض کردن	تَبَادُلٌ	کارخانه	مَصْنَعٌ
بلندتر، بلندترین	أَسْنَى	جبران کردن	تَعْوِضٌ	آشپزخانه	مَطْبَخٌ
بیشتر، بیشترین	أَكْثَرُ	ظرفیت، توان	وُسْعٌ	ایستگاه	مَوْقِفٌ
درود فرستادی	صَلَّيْتَ	تکلیف کرد	كَلَّفَ	چاپخانه	مَطْبَعَةٌ
برکت دادی	بَارَكْتَ	خوابگاه، آرامگاه	مَرْقَدٌ	بحث کن	جَادِلٌ
مهربانی کردی	تَرَحَّمْتَ	کمک کرد	سَاعَدَ	گمراه شد	ضَلَّ
مهر ورزیدی	تَخَنَّنْتَ	شایسته‌تر، شایسته‌ترین	أَصْلَحَ	پایدارتر، پایدارترین	أَبْقَى
سلام دادی	سَلَّمْتَ	خرید	إِشْتَرَى	جهان	عَالَمٌ
برگزیده، خالص	صَفْوَةٌ	ارزان	رَخِيسٌ	گفت‌وگو	حِوَارٌ

ترجمه درس اول

من آیات الأخلاق: از آیه‌های اخلاق

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

«به نام خداوند بخشنانده مهربان»

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ﴾

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید! نباید قومی، قوم [دیگری] را مسخره کند؛ شاید آن‌ها از ایشان بهتر باشند.»

یا	أَيُّهَا	الَّذِينَ	آمَنُوا	لَا يَسْخَرُ	قَوْمٌ	مِنْ	قَوْمٍ	عَسَىٰ	أَنْ	يَكُونُوا	خَيْرًا	مِنْ	هُمْ
ای	کسانی	که	ایمان آورده‌اید	نابید مسخره کند	گروهی	از	گروهی را	شاید	که	باشند	بهتر	از	ایشان

نکته قَوْمٌ: فاعل / قَوْمٌ: مجرور به حرف جر

نکته ترجمه فعل «آمَنُوا» ماضی و در صیغه جمع مذکر غایبه؛ ولی چون بعد از «أَيُّهَا» اومده به صورت مخاطب ترجمه می‌شه!

نکته ترجمه فعل «سَخَّرَ» همیشه با حرف «مِنْ» به کار می‌ره؛ اما «مِنْ» توی فارسی ترجمه نمی‌شه. اون کسی یا چیزی که مسخره می‌شه، توی عربی

بعد از «مِنْ» میاد: «سَخَّرَ مِنْ التَّلْمِيزِ: دانش آموز را مسخره کرد.» «سَخَّرَ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ: گروهی، گروهی را مسخره کرد.»

تذکر «لا يَسَخِّرُ: نباید مسخره کند» فعل نهی غایبه که توی درس ششم قواعدش رو می‌خونیم. ترجمه‌اش به صورت «نباید + مضارع التزامی» انجام می‌شه و ساختار عربیش دقیقاً مثل نهی مخاطبه.

نکته ترجمه «خَيْرٌ + مِنْ: بهتر، خَيْراً مِنْهُمْ: بهتر از ایشان»

و لَا نِسَاءً مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ

و نباید زنانی، زنان [دیگر] را [مسخره کنند]، شاید آن‌ها از ایشان بهتر باشند و از خودتان (یکدیگر) عیب‌جویی نکنید.

و	لا	نِسَاءً	مِنْ	نِسَاءٍ	عَسَىٰ	أَنْ	يَكُنَّ	خَيْرًا	مِنْ	هُنَّ	و	لا تَلْمِزُوا	أَنْفُسَكُمْ	كُم
و	نه	زنانی	از	زنانی را	شاید	که	باشند	بهتر	از	ایشان	و	عیب‌جویی نکنید	خود	تان

نکته «أَنْفُسَكُمْ»: مفعول (از مفعول‌هاییه که توی فارسی به صورت «حرف اضافه + متمم» ترجمه می‌شه).

• در قسمت اول جمله، «لا يَسَخِّرُ» به قرینه لفظی حذف شده! در اصل بوده: «و لَا تَسَخِّرُ نِسَاءً مِنْ نِسَاءٍ!»

نکته ترجمه «عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ»، مؤنث شده «عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ» می‌شه! ترجمه‌هاش توی فارسی دقیقاً مثل هم‌دیگه هستن! اولی جمع مؤنث غایبه و دومی جمع مذکر غایب.

و لَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

و به همدیگر لقب‌های زشت ندهید؛ بد است عنوان فسق (دادن) پس از ایمان آوردن (کسی را پس از ایمان آوردن به گناه متهم کردن، بد است) و هرکس توبه نکرد، آنان خودشان ستمکارند.

و	لا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ	بِئْسَ	الْإِسْمُ	الْفُسُوقُ	بَعْدَ	الْإِيمَانِ	و	مَنْ	لَمْ يَتُبْ	فَأُولَٰئِكَ	هُمْ	الظَّالِمُونَ
و	به همدیگر لقب‌های زشت ندهید	بد است	عنوان	آلوده شدن به گناه	بعد	ایمان آوردن	و	هرکس	توبه نکرد	آنان	خودشان	ستمکاران

نکته ترجمه «تَنَابَزَ بِالْأَلْقَابِ» با هم به معنای «به یکدیگر لقب‌های زشت دادن» هستش و نمی‌شه این ترکیب رو از هم جدا کرد.

تذکر بعد از فعل «بِئْسَ: بد است»، همیشه یه اسم میاد که اون اسم به عنوان یه مورد بد توسط فعل، معرفی می‌شه؛ مثلاً:

• بِئْسَ الْكَسَلُ: تنبلی بد است.

نکته ترجمه حرف «لَمْ» بر سر فعل مضارع میاد و اون رو تبدیل به ماضی منفی (ساده - نقلی) می‌کنه! توی درس ششم بیشتر باهاش آشنا می‌شیم!

نکته أُولَٰئِكَ: مبتدا / الظَّالِمُونَ: خبر

نکته ترجمه ضمیر «هُمْ» توی جمله بالا برای تأکید اومده! دقت کردین بعضی وقتا توی فارسی می‌گیم: «تو خودت رفتی»؛ این «خودت» برای تأکید اومده که «تو» این کارو کردی نه کس دیگه! ضمیر «هُمْ» دقیقاً همین کارو می‌کنه!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از بسیاری از گمان‌ها بپرهیزید؛ همانا برخی گمان‌ها گناه است.

يا	أَيُّهَا	الَّذِينَ	آمَنُوا	اجْتَنِبُوا	كَثِيرًا	مِّنَ	الظَّنِّ	إِنَّ	بَعْضَ	الظَّنِّ	إِثْمٌ
ای	کسانی	که	ایمان آورده‌اید	دوری کنید، بپرهیزید	بسیاری	از	گمان	همانا	برخی	گمان	گناه

نکته ترجمه توی دو جمله بالا کلمه «ظَنٌّ» به صورت مفرد اومده ولی با توجه به کلمات قبلش می‌فهمیم که باید به صورت جمع ترجمه بشه! «کثیراً»

و «بَعْضُ» نشون می‌ده که بعدشون باید یک مجموعه‌ای باشه نه فقط یکی!

نکته کَثِيرًا: مفعول

و لَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَ يُحِبُّ أَحَدُكُمْ

و جاسوسی نکنید و نباید برخی از شما غیبت یکدیگر را کنند (از یکدیگر غیبت نکنید) آیا یکی از شما دوست دارد ...

و	لا تَجَسَّسُوا	و	لا يَغْتَبِ	بَعْضُ	كُم	بَعْضًا	أَ	يُحِبُّ	أَحَدُ	كُم
و	جاسوسی نکنید	و	نباید غیبت کند	برخی	شما	برخی را	آیا	دوست دارد	یکی	شما

نکته بَعْضُ: فاعل / بَعْضًا: مفعول / أَحَدٌ: فاعل

نکته ترجمه «لا يَنْتَبِ» نباید غیبت کند، فعل نهی غایبه! فعل غایب ابتدای جمله همیشه مفرد میاد ولی توی جمله با توجه به کلمه بعدش (در اینجا بعضکم) به صورت جمع ترجمه شده!

نکته ترجمه ترکیب «بَعْضٌ ... بَعْضٌ» معنای «یکدیگر» می‌ده! چجوری؟ «بَعْضٌ» اول فاعله و «بَعْضٌ» دوم مفعول؛ وقتی یک فعل قبلش بیاد، اینجوری می‌شه: «نَصَرَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا: برخی از شما، برخی را یاری کردند» خبر این یعنی «یکدیگر را یاری کردید». واسه همین که برای روان شدن ترجمه می‌گیم «یکدیگر»! • بیشتر وقتا به جای «...» ضمیر میاد: «بَعْضُهُمْ بَعْضٌ، بَعْضُكُمْ بَعْضٌ» و با توجه به اون ضمیر می‌فهمیم این افراد کیا هستن! «بَعْضُكُمْ بَعْضٌ» می‌شه مخاطبان و «بَعْضُهُمْ بَعْضٌ» می‌شه غایبان!

أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ ﴿١١ و ١٢﴾ (الْحُجُرَاتُ: ١١ و ١٢)

که گوشت برادرش را که مُرده است، بخورد. این کار را ناپسند می‌دارید و از خدا پروا کنید، بدون شک خدا بسیار توبه‌پذیر و مهربان است.

أَنْ	يَأْكُلَ	لَحْمَ	أَخِيهِ	مَيْتًا	فَ	كَرِهْتُمُوهُ	وَ	هَ	وَ	اتَّقُوا	اللَّهَ	إِنَّ	اللَّهَ	تَوَّابٌ	رَحِيمٌ
که	بخورد	گوشت	برادرش	مُرده	پس	ناپسند داشتید	-	آن را	و	پروا کنید	از خدا	همانا	خداوند	بسیار توبه‌پذیر	مهربان

نکته ترجمه بعضی وقتا قسمت اول عبارت رو اینجوری ترجمه می‌کنن: «گوشت برادر مُرده‌اش را بخورد».

ترجمه بالا، ترجمه دقیقی نیست، چون کلمه «مَيْتًا» صفت برای کلمه «أَخ» نیست که بگیم «برادر مُرده».

نقش «مَيْتًا» رو توی دوازدهم می‌خونیم. بهش می‌گن «حال» و قید حالت برای «أَخ» محسوب می‌شه و حالتش رو بیان می‌کنه! یعنی: «گوشت برادرش را بخورد درحالی‌که آن برادر مُرده است ...».

اینجوری ناپسندی کار بیشتر تو چشم میاد!

تذکر اجزای فعل «كَرِهْتُمُوهُ» اینجوریه: «كَرِهَ + تُمُ + وَ + هَ»! حالا هر کدوم از اینا چیه؟

«كَرِهَ» فعل ثلاثی مجرده به معنای «ناپسند داشت، کراحت داشت»!

«تُمُ» شناسه صیغه جمع مذكر مخاطب هستش؛ «كَرِهْتُمُ» ناپسند داشتید!

«وَ» هیچ نقش و ترجمه‌ای نداره اینجا و فقط برای روان شدن تلفظ اومده! «كَرِهْتُمُوهُ» یه‌کم سخته خوندنش!

«هَ» هم ضمیر متصله که هر وقت به فعل بچسبه می‌شه مفعول؛ «كَرِهْتُمُوهُ» آن را ناپسند داشتید!

نکته ترجمه مضارع ترجمه شدن «كَرِهْتُمُوهُ» هم به‌خاطر قرار گرفتن در این ساختار خاصه ولی در اصل فعل ماضیه!

نکته الله: مفعول

نکته ترجمه «تَوَّابٌ» دو معنا داره! اگه برای مقام بالاتر به کار بره، می‌شه «بسیار توبه‌پذیر» و اگه برای مقام پایین‌تر به کار بره، می‌شه «بسیار توبه‌کننده»!

قَدْ يَكُونُ بَيْنَ النَّاسِ مَنْ هُوَ أَحْسَنُ مِنَّا

گاهی میان مردم کسی هست که از ما بهتر است.

قَدْ	يَكُونُ	بَيْنَ	النَّاسِ	مَنْ	هُوَ	أَحْسَنُ	مِنَّا
گاهی	می‌باشد، هست	میان	مردم	کسی که	او	بهتر	از ما

نکته ترجمه «قَدْ + مضارع: گاهی + مضارع اخباری (می + مضارع) / شاید + مضارع التزامی (ب + مضارع)»

«قَدْ يَذْهَبُ»: گاهی می‌رود، شاید برود

«قَدْ يَكُونُ»: گاهی هست (می‌باشد)، شاید باشد

نکته ترجمه «أَحْسَنُ مِنَّا»: بهتر از ما

فَعَلَيْنَا أَنْ نَبْتَغِدَ عَنِ الْعُجْبِ وَأَنْ لَا نَذْكُرَ غُيُوبَ الْآخَرِينَ بِكَلَامٍ حَفِيٍّ أَوْ بِإِشَارَةٍ.

پس باید از خودپسندی دوری کنیم و عیب‌های دیگران را با سخنی پنهان یا با اشاره ذکر نکنیم.

فَ	عَلَى	نَا	أَنْ	نَبْتَغِدَ	عَنِ	الْعُجْبِ	وَ	أَنْ	لَا نَذْكُرَ	غُيُوبَ	الْآخَرِينَ	بِكَلَامٍ	حَفِيٍّ	أَوْ	بِإِشَارَةٍ
پس	بر	ما	که	دوری کنیم	از	خودپسندی	و	که	ذکر نکنیم	عیب‌های	دیگران	با سخنی	پنهان	یا	با اشاره

نکته ترجمه «عَلَيْنَا» اول جمله به معنای الزامه؛ «ما باید، بر ما واجب است».

نکته غُيُوبَ: مفعول / الْآخَرِينَ: اسم تفضیل و مضاف‌الیه / حَفِيٍّ: صفت

تذکره فعل مضارع باب «افْتَعَال» و در صیغه متکلم مع‌الغیره:

إِبْتَعَدَ	يَبْتَعِدُ	إِبْتَعَدُ	إِبْتَعَاد
دوری کرد	دوری می‌کند	دوری کن	دوری کردن

فَقَدْ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

امیر مؤمنان علی (سلام بر او باد) فرموده‌اند:

«أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعِيبَ مَا فِيكَ مِثْلَهُ.»

«بزرگ‌ترین عیب آن است که عیبی بجویی (چیزی را عیب بگیری) که مانند آن در خودت باشد.»

أَكْبَرُ	الْعَيْبِ	أَنْ	تَعِيبَ	مَا	فِيكَ	مِثْلَهُ
بزرگ‌ترین	عیب	که	عیب‌جویی کنی	آنچه	در تو	مانندش

نکته العیب: مضاف‌الیه

نکته ترجمه هرجا ساختار «اسم تفضیل + اسم (مضاف‌الیه)» داشته باشیم، در ترجمه اسم تفضیل، «ترین» میاد.

تَنْصَحُنَا الْآيَةُ الْأُولَى وَ تَقُولُ: لَا تَعِيبُوا الْآخَرِينَ.

آیه اول ما را اندرز می‌دهد و می‌گوید: از دیگران عیب‌جویی نکنید.

تَنْصَحُ	نا	الْآيَةُ	الْأُولَى	وَ	تَقُولُ	لَا تَعِيبُوا	الْآخَرِينَ
نصیحت می‌کند	ما را	آیه	اول	و	می‌گوید	عیب‌جویی نکنید	دیگران

نکته نا: مفعول / الْآيَةُ: فاعل / الْأُولَى: اسم تفضیل و صفت / الْآخَرِينَ: اسم تفضیل و مفعول

تذکره «لَا تَعِيبُوا» فعل نهی در صیغه جمع مذکر مخاطبه! قبل از تبدیل شدن به نهی، «تَعِيبُونَ» بوده!

و لَا تُلْقِبُوهُمْ بِالْقَابِ يَكْرَهُونَهَا.

و به آنان لقب‌هایی که ناپسند می‌دارند، نسبت ندهید.

و	لَا تُلْقِبُوا	هُمْ	بِالْقَابِ	يَكْرَهُونَ	ها
و	لقب ندهید	آنان را	با لقب‌هایی	ناپسند می‌دارند	آنها را

تذکره فعل «لَا تُلْقِبُوا» نهی از «تُلْقِبُونَ» هست از باب «تَفْعِيل»:

لَقَّبَ	يُلْقِبُ	لَقَّبَ	تَلْقِبُ
لقب داد	لقب می‌دهد	لقب بده	لقب دادن

يُنَسِّ الْعَمَلُ الْفُسُوقُ! وَ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَهُوَ مِنَ الظَّالِمِينَ.

آلودگی به گناه بد عملی است! و هر کس آن را انجام دهد در این صورت او از ستمگران است.

يُنَسِّ	الْعَمَلُ	الْفُسُوقُ	وَ	مَنْ	يَفْعَلْ	ذَلِكَ	فَهُوَ	مِنْ	الظَّالِمِينَ
بد است	کار، عمل	آلوده شدن به گناه	و	هر کس	انجام دهد	آن را	پس او	از	ستمگران

إِذَنْ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ: الْأَسْتِهْزَاءَ بِالْآخَرِينَ، وَ تَسْمِيَتَهُم بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيحَةِ.

بنابراین، خدای بلندمرتبه در این دو آیه حرام کرده است: ریشخند کردن دیگران را و نامیدن آن‌ها را با اسم‌های زشت.

إِذَنْ	فَقَدْ حَرَّمَ	اللَّهُ	تَعَالَى	فِي	هَاتَيْنِ	الْآيَتَيْنِ	الْأَسْتِهْزَاءَ	بِ-	الْآخَرِينَ	وَ	تَسْمِيَتَهُم	بِالْأَسْمَاءِ	الْقَبِيحَةِ
بنابراین	حرام کرده است	خدا	بلندمرتبه	در	این	دو آیه	ریشخند کردن	-	دیگران را	و	نامیدنشان	با نام‌های	زشت

نکته الله: فاعل / هاتین: مجرور به حرف جر / الاستِهزاء: مفعول / بِالْآخَرِينَ: جار و مجرور

نکته ترجمه در جمله بالا حرف «ب» ترجمه نمی‌شه! اون کسی یا چیزی که مورد ریشخند قرار می‌گیره، بعد از «ب» میاد. «استِهزاء» مصدر باب «استفعال» است. ← **استِهزاء بِالنَّاسِ**: ریشخند کردنِ مردم / **اِسْتَهْزَأَتْ بِهِمْ**: آنان را مسخره کردی

تذکر «حَرَّمَ» فعل ماضی در باب «تفعیل» است! چون حرف «قد» بر سرش اومده، تبدیل شده به ماضی نقلی!

حَرَّمَ	يَحْرُمُ	حَرَّمَ	تَحْرِمُ
حرام کرد	حرام می‌کند	حرام کن	حرام کردن

سوء الظَّنَّ، وَ هُوَ اتِّهَامُ شَخْصٍ لِشَخْصٍ آخَرَ بِدُونِ دَلِيلٍ مَنطِقِيٍّ.

بدگمانی، و آن اتهام زدن کسی به کسی دیگر است بدون دلیل منطقی.

سوء الظَّنَّ	وَ	هُوَ	اتِّهَامُ	شَخْصٍ	لِشَخْصٍ	آخَرَ	بِدُونِ	دَلِيلٍ	مَنطِقِيٍّ
بدگمانی	و	آن	اتهام زدن	شخصی	به شخصی	دیگر	بدون	دلیل	منطقی

نکته هُوَ: مبتدا / اتِّهَامُ: خبر / شَخْصٍ: مضاف الیه / آخَرَ: اسم تفضیل، صفت / بِدُونِ: جار و مجرور / دَلِيلٍ: مضاف الیه / مَنطِقِيٍّ: صفت

التَّجَسُّسُ، وَ هُوَ مُحَاوَلَةٌ قَبِيحَةٌ لِكَشْفِ أَسْرَارِ النَّاسِ لِفَضْحِهِمْ

جاسوسی، و آن عبارت است از تلاشی زشت برای آشکار ساختن رازهای مردم، برای رسوا کردنشان.

التَّجَسُّسُ	وَ	هُوَ	مُحَاوَلَةٌ	قَبِيحَةٌ	لِكَشْفِ	أَسْرَارِ	النَّاسِ	لِفَضْحِهِمْ	بِهِمْ
جاسوسی	و	آن	تلاشی	زشت	برای آشکار ساختن	رازها	مردم	برای رسوا کردن	شان

وَ هُوَ مِنْ كِبَائِرِ الذُّنُوبِ فِي مَكْتَبِنَا وَمِنَ الْأَخْلَاقِ السَّيِّئَةِ.

و آن از گناهان بزرگ در آیین ما و از رفتارهای بد است.

وَ	هُوَ	مِنْ	كِبَائِرِ الذُّنُوبِ	فِي	مَكْتَبِنَا	وَ	مِنْ	الْأَخْلَاقِ	السَّيِّئَةِ
و	آن	از	گناهان بزرگ	در	آیین ما	و	از	اخلاق، رفتارها	بد

و الْغَيْبَةِ، وَ هِيَ مِنْ أَهَمِّ أَسْبَابِ قَطْعِ التَّوَاضُّلِ بَيْنَ النَّاسِ.

و غیبت، و آن از مهم‌ترین علت‌های قطع ارتباط میان مردم است.

وَ	الْغَيْبَةِ	وَ	هِيَ	مِنْ	أَهَمِّ	أَسْبَابِ	قَطْعِ	التَّوَاضُّلِ	بَيْنَ	النَّاسِ
و	غیبت کردن	و	آن	از	مهم‌ترین	علت‌ها	قطع	ارتباط	میان	مردم

نکته أَهَمُّ: اسم تفضیل و مجرور به حرف جر / أَسْبَابِ: مضاف الیه / قَطْعِ: مضاف الیه / التَّوَاضُّلِ: مضاف الیه / بَيْنَ: مضاف الیه

نکته ترجمه کلمات «الاستِهزاء»، «سوء» و «التَّجَسُّسُ» همگی مفعول برای فعل «قَدْ حَرَّمَ» هستن که اول عبارت اومده بود!

تذکر «بین» از اسامی دائم‌الاضافه است.

سَمَّى بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحَجَرَاتِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا هَاتَانِ الْآيَتَانِ بِسُورَةِ الْأَخْلَاقِ.

برخی مفسران سورة حجرات را که در آن این دو آیه آمده است، سورة اخلاق نامیده‌اند.

سَمَّى	بَعْضُ	الْمُفَسِّرِينَ	سُورَةَ	الْحَجَرَاتِ	الَّتِي	جَاءَتْ	فِيهَا	هَاتَانِ	الْآيَتَانِ	بِسُورَةِ	الْأَخْلَاقِ
نامیدند	برخی	مفسران	سوره	حجرات	که	آمده است	در آن	این	دو آیه	به سوره	اخلاق

نکته بَعْضُ: فاعلِ «سَمَّى» / الْمُفَسِّرِينَ: اسم فاعل و مضاف الیه / سُورَةَ: مفعول / هَاتَانِ: فاعلِ «جاءَتْ»

• سؤالات درک مطلب زیر رو حل کن ببین متن رو خوب فهمیدی یا نه!

درک مطلب

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ:

پاسخ صحیح و خطا را براساس متن درس مشخص کن:

۱- سَمَى بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحَجَرَاتِ بِعُرُوسِ الْقُرْآنِ.

برخی مفسران سوره حجرات را عروس قرآن نامیده‌اند.

۲- حَرَّمَ اللَّهُ فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ الْإِسْتِهْزَاءَ وَالْغِيبَةَ فَقَطْ.

خداوند در این دو آیه فقط ریشخند کردن و غیبت کردن را حرام کرد.

نکته / اللَّهُ: فاعل / الْإِسْتِهْزَاءُ: مفعول

۳- الْغِيبَةُ هِيَ أَنْ تَذْكُرَ أَخَاكَ وَأَخْتَكَ بِمَا يَكْزُهُنِ.

غیبت آن است که از برادرت و خواهرت با آنچه ناپسند می‌دارند، یاد کنی.

نکته / أَخَا: مفعول

۴- إِنَّ اللَّهَ يَنْهَى النَّاسَ عَنِ السُّخْرِيَةِ مِنَ الْآخَرِينَ.

خداوند مردم را از مسخره کردن دیگران نهی می‌کند.

نکته ترجمه / همون‌طور که در فعل «سَخِرَ مِنْ»، حرف «مِنْ» ترجمه نمی‌شه، در مصدرش هم نمی‌شه!

نکته ترجمه / در جمله بالا «السُّخْرِيَةِ مِنَ الْآخَرِينَ» به صورت «مسخره کردن دیگران» ترجمه شده!

۵- السَّغْيُ لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِ الْآخَرِينَ أَمْرٌ جَمِيلٌ.

تلاش برای شناخت رازهای دیگران کاری زیباست.

نکته / السَّغْيُ: مبتدا / الْآخَرِينَ: اسم تفضیل و مضاف‌الیه / أَمْرٌ: خبر

پاسخ ۱- الخطأ ۲- الخطأ ۳- الصحيح ۴- الصحيح ۵- الخطأ

واژگان مترادف و متضاد

• خط به خط کتاب بررسی شده و هرچی مترادف و متضاد بوده جمع شده در جدول های زیر! عشق کنین!

مترادف‌ها

شماره	کلمه	مترادف	ترجمه	شماره	کلمه	مترادف	ترجمه
۱	إِجْتَنَبُوا	اتَّقُوا	بپرهیزید	۹	الْكِبَرِيَاءُ	العِظَمَةُ	بزرگی
۲	إِثْمٌ	ذَنْبٌ	گناه	۱۰	خَيْرٌ	أَفْضَلُ	بهتر، بهترین
۳	عَابَ	لَمَزَ	عیب گرفت	۱۱	مُحَاوَلَةٌ	إِجْتِهَادٌ	تلاش
۴	عَسَى	رُبَّمَا	شاید	۱۲	سَاوَرٌ	كَاتِمٌ	پوشاننده
۵	أَكَلَ	تَنَاوَلَ	خورد	۱۳	حُجْرَةٌ	عُرْفَةٌ	اتاق
۶	إِسْتِهْزَاءٌ	سُخْرِيَةٌ	مسخره کردن	۱۴	بَعَثَ	أَرْسَلَ	فرستاد
۷	كَشَفَ	مَعْرِفَةٌ	فهمیدن	۱۵	إِبْتَعَدَ	بَعُدَ	دور شد
۸	رَسُولٌ	مُرْسَلٌ	فرستاده‌شده				

متضادها

شماره	کلمه	متضاد	شماره	کلمه	متضاد
۱	يُحِبُّ (دوست می‌دارد)	يَكْرَهُ (ناپسند می‌دارد)	۳	قَبِيحٌ (زشت)	جَمِيلٌ (زیبا)
۲	إِبْتَعَدَ (دور شد)	إِقْتَرَبَ (نزدیک شد)	۴	حَسَنٌ (خوب)	سَيِّئٌ (بد)

۵	خَفِيَ (پنهان)	ظَاهِر (آشکار)	۱۶	أَبْيَض (سفید)	أَسْوَد (سیاه)
۶	حَيَّ (زنده)	مَيِّت = مَيِّت (مُرده)	۱۷	رِجَالِي (مردانه)	نِسَائِي (زنانه)
۷	أَكْبَر (بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین)	أَصْغَر (کوچک‌تر، کوچک‌ترین)	۱۸	سُكُوت	كَلَام (سخن)
۸	كُبْرَى (بزرگ‌تر)	صُغْرَى (کوچک‌تر)	۱۹	عَدَاوَة (دشمنی)	صَدَاقَة (دوستی)
۹	أَقَل (کمتر، کمترین)	أَكْثَر (بیشتر، بیشترین)	۲۰	مَشْرِق (شرق)	مَغْرِب (غرب)
۱۰	أَرَاذِل (فرومایگان)	أَفْاضِل (شایستگان)	۲۱	مَعْيُوب (عیب‌دار)	صَحِيح (سالم)
۱۱	أَرْذَل (پست‌تر، پست‌ترین)	أَفْضَل (برتر، برترین)	۲۲	سَاتِر (پوشاننده)	كَاشِف (آشکارکننده)
۱۲	خَيْر (خوبی، بهتر، بهترین)	شَر (بدی، بدتر، بدترین)	۲۳	صَبَاح (صبح)	لَيْل (شب)
۱۳	أَمَانَة (امانت‌داری)	خِيَانَة (خیانت کردن)	۲۴	نِسَاء (زنان)	رِجَال (مردان)
۱۴	أَعْلَى (گران‌تر، گران‌ترین)	أَرْخَص (ارزان‌تر، ارزان‌ترین)	۲۵	كَثِير (زیاد)	قَلِيل (کم)
۱۵	غَالِي (گران)	رَخِيس (ارزان)			

واژگان جمع و مفرد

• تمامی جمع و مفردهای درس یک، اینجا جمع شده؛ می‌گن نه، نگاه کن!

جمع و مفردها

شماره	مفرد	جمع	ترجمه مفرد	نوع جمع	شماره	مفرد	جمع	ترجمه مفرد	نوع جمع
۱	آيَة	آيات	آیه، نشانه	سالم	۲۱	أَمِير	أُمَرَاء	فرمانروا	مکسر
۲	ظَالِم	ظَالِمُونَ، ظَالِمِينَ	ستمگر		۲۲	إِشْم	أَسْمَاء	نام	
۳	آخِر	آخِرِينَ، آخِرُونَ	دیگر		۲۳	سِرّ	أَسْرَار	راز	
۴	مُؤْمِن	مُؤْمِنِينَ، مُؤْمِنُونَ	باایمان		۲۴	كَبِيرَة	كِبَائِر	گناه بزرگ	
۵	مُفَسِّر	مُفَسِّرِينَ، مُفَسِّرُونَ	تفسیرکننده		۲۵	ذَنْب	ذُنُوب	گناه	
۶	حُجْرَة	حُجَرَات	اتاق		۲۶	سَبَب	أَسْبَاب	علت	
۷	قَارَة	قَارَات	قاره		۲۷	سُورَة	سُور	سوره	
۸	رَاجِم	رَاجِمِينَ، رَاجِمُونَ	مهربان		۲۸	مَكْتَب	مَكَاتِب	آیین، مذهب	
۹	نُوعِيَة	نُوعِيَات	جنس		۲۹	مَيِّت = مَيِّت	أَمْوَات، مَوْتَى	مُرده	
۱۰	مُرْسَل	مُرْسَلُونَ، مُرْسَلِينَ	فرستاده شده		۳۰	خَطَأ	أَخْطَاء	اشتباه	
۱۱	مُحْسِن	مُحْسِنِينَ، مُحْسِنُونَ	نیکوکار		۳۱	نَص	نُصُوص	متن	
۱۲	مُعَاقِب	مُعَاقِبِينَ، مُعَاقِبُونَ	کیفردهنده		۳۲	أَمْر	أُمُور	کار	
۱۳	مُتَجَبِّر	مُتَجَبِّرِينَ، مُتَجَبِّرُونَ	نیرومند		۳۳	مَكَان	أَمْكِنَة، أَمَاكِن	مکان، جای	
۱۴	خُلُق	أَخْلَاق	خوی، ویژگی		۳۴	جَبَل	جِبَال	کوه	
۱۵	نَفْس	أَنْفُس	جان، خود		۳۵	أَرْذَل	أَرَاذِل	پست‌تر، پست‌ترین	
۱۶	لَقَب	أَلْقَاب	نام، صفت		۳۶	أَفْضَل	أَفْاضِل	بهتر، بهترین	
۱۷	عَيْب	عُيُوب	عیب، ایراد	مکسر	۳۷	حَدِيث	أَحَادِيث	سخن پیامبر و ائمه	
۱۸	لَحْم	لُحُوم	گوشت		۳۸	خَطّ	خُطُوط	خط	
۱۹	أَخ	إِخْوَان، إِخْوَة	برادر		۳۹	عَمَل	أَعْمَال	کار	
۲۰	رَحِيم	رُحَمَاء	مهربان		۴۰	رَسُول	رُسُل	فرستاده شده	